

Foderlag 5.6.1998/396

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att främja användningen av trygga foderfabrikat av god kvalitet samt att se till att ändamålsenliga uppgifter om foderfabrikaten lämnas för att animalieproduktionen och kvaliteten på animaliska livsmedel skall kunna tryggas.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillverkning för utsläppande på marknaden, transport, upplagring, utsläppande på marknaden, användning, import och export av foderfabrikat och på foderfabrikat som transporteras via Finland utan att förtullas. Denna lag gäller i tillämpliga delar också tillverkning av foderfabrikat för eget bruk samt användning och upplagring av foderfabrikat på gårdsbruksenheter och andra animalieproduktionsenheter. (16.3.2001/228)

Denna lag gäller inte foderfabrikat som används i djurförsök vid forskningsanstalter.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *foderfabrikat* foder, fodertillsatser samt foderläkemedel,
- 2) *foder* foderämnen, speciella foderämnen och foderblandningar,
- 3) *foderämnen* olika produkter av vegetabiliskt eller animaliskt ursprung, färska eller konserverade, liksom produkter som härletts ur sådana genom industriell bearbetning och organiska eller oorganiska ämnen, med eller utan fodertillsatser, som är avsedda att användas för att framställa foderblandningar eller som bärare i förblandningar eller avsedda för utfodring av djur antingen direkt obearbetade eller efter bearbetning,
- 4) *speciella foderämnen* tekniskt tillverkade produkter som direkt eller indirekt fungerar som proteinkälla och är avsedda att användas som foderfabrikat eller i foderfabrikat,
- 5) *genetiskt modifierade foderämnen* foderämnen som består av genetiskt modifierade organismer enligt gentekniklagen (377/1995), innehåller en sådan organism eller har

framställt av en sådan organism, om vetenskapliga bedömningar kan visa att de bedömda egenskaperna, däribland den gen som foderämnet innehåller, avviker från traditionella foderämnens motsvarande egenskaper,

6) *foder för särskilda näringsbehov* foderblandningar som genom sin särskilda sammansättning eller tillverkningsmetod klart skiljer sig från andra foder och foderblandningar samt från foderläkemedel och som framställs för att täcka särskilda näringsbehov,

7) *fodertillsatser* ämnen och preparat som används vid utfodring av djur för att förbättra egenskaperna hos foderråvaror eller animaliska produkter, för att tillgodose djurens näringsbehov, för att förbättra animalieproduktionen särskilt genom att påverka mag-tarmfloran hos djuren eller fodrets smältbarhet, för att blanda in näringsämnen i fodret för att uppnå särskilda näringsmässiga syften, för att tillgodose särskilda tillfälliga näringsbehov hos djuren eller för att hindra eller minska olägenheter som uppstår till följd av djurens spillning eller för att förbättra djurens miljö,

8) *foderläkemedel* en blandning av läkemedelspreparat och foder som är avsedd att ges åt djur i syfte att bota, lindra eller förebygga sjukdom,

9) *foderblandning* blandning av foderfabrikat enligt 3–8 punkten som är avsedda att användas till utfodring av djur,

10) *menliga ämnen, produkter och organismer* sådana ämnen, produkter eller organismer i foderfabrikat som kan förorsaka hälsofara för djur eller via animaliska produkter för människor eller fara för miljön,

11) *utsläppande på marknaden* innehav av produkter i syfte att försälja dem, däri inbegripet utbudande och varje annan form av överlåtelse till tredje part, mot ersättning eller kostnadsfritt, samt själva försäljningen och andra former av överlåtelse,

12) *import* införsel från andra länder än Europeiska unionens medlemsstater,

13) *export* utförsel till andra länder än Europeiska unionens medlemsstater och

14) *egenkontroll* ett kontrollsystem som tillämpas av en verksamhetsidkare som är verksam på en anläggning för tillverkning av foderfabrikat och ett kontrollsystem som tillämpas av en verksamhetsidkare som transporterar och lagrar foderfabrikat, när syftet med verksamhetsidkarens kontrollsystem är att säkerställa att foderfabrikat som skall släppas ut på marknaden eller användas för eget bruk på gårdsbruksenheten eller någon annan animalieproduktionsenhet uppfyller de krav som ställs på dem. (16.3.2001/228)

2 kap

Foderfabrikat

4 §

Allmänna kvalitetskrav för foderfabrikat

Endast sådana foderfabrikat som uppfyller kraven i denna lag och är oförfalskade, av god kvalitet och oskadliga samt lämpliga för sitt ändamål får tillverkas för att släppas ut på marknaden, släppas ut på marknaden, användas för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur samt importeras och exporteras.

Ett foderfabrikat som används för utfodring av djur får inte innehålla sådana mängder menliga ämnen, produkter eller organismer att användningen av det kan orsaka kvalitetsfel hos animaliska produkter eller fara för människor, djur eller miljön. Vederbörande ministerium utfärdar närmare bestämmelser om tillåtna maximihalter av menliga ämnen, produkter och organismer i foderfabrikat.

5 §

Foderämnena

Det är tillåtet att för utsläppande på marknaden tillverka, att släppa ut på marknaden, att för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur använda samt att importera

1) foderämnena som vederbörande ministerium har infört i sin publicerade förteckning över foderämnena och som uppfyller de krav som vederbörande ministerium i denna förteckning ställer på foderämnet i fråga eller

2) andra foderämnena än de som avses i punkt 1, under förutsättning att foderämnet klart skiljer sig från de namn och beskrivningar som anges i förteckningen och inte vilseleder köparen, annan mottagare och användaren och att en anmälan har gjorts till tillsynsmyndigheten enligt de bestämmelser som den utfärdar.

Utan hinder av 1 mom. kan vederbörande ministerium av hälsoskäl förbjuda användningen av vissa foderämnena.

6 §

Speciella foderämnena

Det är tillåtet att för utsläppande på marknaden tillverka, att släppa ut på marknaden, att för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur använda samt att importera endast sådana speciella foderämnena som vederbörande ministerium har infört i sin publicerade förteckning över speciella foderämnena och som uppfyller de krav som vederbörande ministerium i denna förteckning eller annars ställer på det speciella foderämnet i fråga.

Vederbörande ministerium utfärdar närmare bestämmelser om grunderna för införandet i den förteckning som avses i 1 mom., om de uppgifter som skall lämnas i en ansökan om införande i förteckningen och om ansökningsförfarandet.

7 §

Genetiskt modifierade foderämnena

Genetiskt modifierade foderämnena som innehåller fortplantningsdugliga genetiskt modifierade organismer får tillverkas för utsläppande på marknaden, släppas ut på marknaden

och användas för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur endast om den genetiskt modifierade organismen i fråga har godkänts vid behandling enligt gentekniklagen.

Vederbörande ministerium kan bestämma att genetiskt modifierade foderämnen som inte innehåller fortplantningsdugliga genetiskt modifierade organismer får tillverkas för utsläppande på marknaden, släppas ut på marknaden och användas för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur endast om foderämnets säkerhet och användbarhet har utretts. I utredningen skall det material som avses i 1 mom. användas i tillämpliga delar.

En verksamhetsidkare som har för avsikt att på marknaden släppa ut foderämnen som avses i denna paragraf skall tillställa tillsynsmyndigheten en utredning om godkännandet eller någon annan utredning som krävs. Ministeriet utfärdar närmare bestämmelser om hur de utredningar som avses i denna paragraf skall göras. Ministeriet skall föra en förteckning över foderämnen enligt denna paragraf.

8 §

Foderfabrikat för särskilda näringsbehov

Det är tillåtet att för utsläppande på marknaden tillverka, att släppa ut på marknaden, att för tillverkning av foderfabrikat använda samt att importera endast sådana foder för särskilda näringsbehov som genom sin särskilda sammansättning eller tillverkningsmetod lämpar sig för särskilda näringsbehov och som uppfyller de krav som närmare fastställs i den förteckning över sådana foder som vederbörande ministerium publicerar.

9 §

Fodertillsatser

Det är tillåtet att för utsläppande på marknaden tillverka, att släppa ut på marknaden, att för tillverkning av foderfabrikat och för utfodring av djur använda samt att importera endast sådana fodertillsatser som vederbörande ministerium har infört i sin publicerade förteckning över fodertillsatser och som uppfyller de krav som ministeriet i denna förteckning eller annars fastställer för tillsatsen i fråga, om inte något annat följer av gemenskapslagstiftningen.

Fodertillsatser kan införas i den förteckning som avses i 1 mom. enligt preparat och tillverkare. En sådan tillsats får tillverkas och släppas ut på marknaden endast av en verksamhetsidkare som har införts som tillverkare i förteckningen.

Ministeriet utfärdar närmare bestämmelser om grunderna för införandet i den förteckning som avses i 1 mom., om de uppgifter som skall lämnas i en ansökan om införande i förteckningen och om ansökningsförfarandet.

10 §

Foderblandningar

Foderblandningar som tillverkas för att släppas ut på marknaden, släpps ut på marknaden, används för utfodring av djur eller importeras får endast innehålla sådana foderfabrikat som avses i 5–9 § och som uppfyller de krav som fastställts för dem.

Utan hinder av 1 mom. kan vederbörande ministerium av hälsoskäl förbjuda användningen av vissa foderämnen i foderblandningar.

Ministeriet kan vid behov utfärda närmare bestämmelser om typbenämningar på foderblandningar.

11 §

Foderläkemedel

För tillverkning av foderläkemedel får användas endast sådana läkemedelspreparat som läkemedelsverket i det försäljningstillstånd, eller i ett annat tillstånd som gäller överlåtelse av läkemedelspreparat till förbrukning, som verket meddelat med stöd av läkemedelslagen (395/1987), har godkänt för blandning i foderämnen eller foderblandningar.

Tillverkare och återförsäljare får överlåta foderläkemedel endast med stöd av ett av en veterinär utskrivet recept på foderläkemedel till den som äger eller innehar djuret.

På foderläkemedel tillämpas utöver bestämmelserna i 1 och 2 mom. de bestämmelser som gäller foderblandningar.

Vederbörande ministerium utfärdar närmare bestämmelser om tillverkning, utsläppande på marknaden och föreskrivning av foderläkemedel.

12 §

Fabrikat som jämföras med foderfabrikat

Vederbörande ministerium kan, i den mån Europeiska gemenskapens bestämmelser förutsätter det, utfärda närmare bestämmelser om tillverkning för utsläppande på marknaden, utsläppande på marknaden, användning för tillverkning av foderfabrikat och för utfodring av djur samt import av fabrikat som jämföras med i detta kapitel nämnda foderfabrikat.

13 § (16.3.2001/228)

Temporära begränsningar

Om det finns grundad anledning att anta att ett foderfabrikat kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön, kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet temporärt förbjudas att foderfabrikatet tillverkas för att släppas ut på marknaden, släpps ut på marknaden, används för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur eller importeras, eller begränsa dessa funktioner och bestämma att förbjudna foderfabrikat dras bort från marknaden samt avlägsnas från gårdsbruksenheters och andra animalieproduktionsenheters lager.

3 kap

Bedrivande av verksamhet

14 §

Anmälningsskyldighet

En verksamhetsidkare som tillverkar, släpper ut på marknaden, lagrar, transporterar eller importerar foderfabrikat skall göra en skriftlig anmälan till tillsynsmyndigheten om sin verksamhet och ändringar i den. Anmälningsskyldigheten gäller dock inte parti- eller detaljaffärer eller verksamhetsidkare som för eget bruk tillverkar foderfabrikat, med undantag av sådana godkända eller registrerade verksamhetsidkare som avses i 17 och 18 §. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om anmälningsskyldigheten och anmälningsförfarandet. (26.7.2002/636)

Tillverkaren skall bereda tillsynsmyndigheten tillfälle att inspektera produktionsenheterna och andra lokaliteter innan verksamheten inleds.

En verksamhetsidkare enligt 1 mom. skall till tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om foderfabrikaten och tillverkad mängd, de råvaror som används vid tillverkningen samt de foderfabrikat som släpps ut på marknaden eller importeras och deras mängder i enlighet med de anvisningar som kontrollcentralen för växtproduktion meddelar.

Ministeriet kan, efter att ha hört foderindustrin, foderhandeln och lantbruksproducenternas organisationer, bestämma hur en verksamhetsidkare som till en uppfödare av animalieproduktionsdjur överlåter sådana foderfabrikat som innehåller antibiotikatillsatser, eller överlåter foderläkemedel, skall anmäla en sådan överlåtelse med tanke på uppföljningen av användningen av dessa fabrikat.

En verksamhetsidkare som tillverkar, släpper ut på marknaden, lagrar, transporterar eller importerar foderfabrikat eller utfodrar djur med sådana fabrikat skall omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten om han vet eller har orsak att misstänka att foderfabrikatet är kontaminerat eller i övrigt inte uppfyller de krav på säkerhet som uppställs i denna lag eller med stöd av den. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om anmälningsskyldigheten och anmälningsförfarandet. (26.7.2002/636)

15 §

Skyldighet att föra register

En verksamhetsidkare som tillverkar, släpper ut på marknaden, transporterar, lagrar eller importerar foderfabrikat skall över sin verksamhet föra ett register med hjälp av vilket uppgifter som behövs för tillsynen kan utredas vid behov. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om registrets innehåll och uppläggning. (16.3.2001/228)

Ministeriet kan, efter att ha hört foderindustrin, foderhandeln och lantbruksproducenternas organisationer, bestämma hur en verksamhetsidkare skall individuellt för varje överlåtelse föra bok över de foderfabrikat och foderläkemedel som innehåller antibiotikatillsatser och som han överlåtit till en uppfödare av animalieprodukter.

Verksamhetsidkaren skall på anfordran lämna tillsynsmyndigheten, auktoriserade kontrollörer och provtagare alla de uppgifter som behövs för tillsynen och kontrollen.

16 § (16.3.2001/228)

Ordnande av verksamheten

En verksamhetsidkare skall ordna sin verksamhet så att de krav som ställs på foderfabrikat i denna lag och med stöd av den uppfylls. Verksamhetsidkaren är skyldig att avskilja tillverkningen av foderfabrikat till separata produktionsanläggningar eller produktionslinjer och vidta åtgärder då det gäller transport, användning och upplagring av foderfabrikat i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om veterinärverksamhet och idkande av verksamhet inom fodersektorn.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om tillverkning, transport, upplagring och användning av foderfabrikat i enlighet med vad som genomförandet av bestämmelserna i 1 mom. förutsätter.

Verksamhetsidkaren skall ordna egenkontrollen av sin verksamhet. I egenkontrollsystemet skall särskilt de med tanke på den hygieniska kvaliteten kritiska punkterna i tillverkningen, hanteringen, transporten och upplagringen av foderfabrikat identifieras och förtecknas samt ordnas regelbunden övervakning av dessa. Verksamhetsidkarens egenkontroll kan också ordnas genom egenkontroll som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Närmare bestämmelser om hur en verksamhetsidkare som tillverkar, transporterar och lagrar foderfabrikat och släpper ut sådana på marknaden skall ordna egenkontrollen av sin verksamhet, kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

17 § (16.3.2001/228)

Godkännande av verksamhetsidkare

En verksamhetsidkare skall ansöka om godkännande av verksamheten hos tillsynsmyndigheten innan verksamheten inleds, om han har för avsikt att

- 1) för utsläppande på marknaden tillverka, släppa ut på marknaden eller för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden använda fodertillsatser som anges i jord- och skogsbruksministeriets förordning eller produkter som tillverkats av sådana,
- 2) för utsläppande på marknaden tillverka speciella foderämnen eller släppa ut sådana på marknaden,
- 3) tillverka foder för utsläppande på marknaden genom att till fodret blanda foderämnen som innehåller otillåtet höga halter av menliga ämnen, produkter eller organismer,
- 4) tillverka foderläkemedel för utsläppande på marknaden eller släppa ut sådana på marknaden,
- 5) för eget bruk tillverka foderfabrikat som innehåller i 1 punkten avsedda fodertillsatser eller produkter som tillverkats av sådana eller i 3 punkten avsedda foderämnen, eller
- 6) använda fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben eller hydrolyserat protein för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden.

En förutsättning för godkännande är att de minimikrav beträffande lokaliteter och produktionsanordningar, personal, produktion, transport, upplagring och dokumentation som

behövs för att förebygga hälso- eller miljörisker och garantera produktkvaliteten blir uppfyllda.

För godkännande krävs dessutom att verksamhetsidkaren har ordnat kvalitetssäkringen av verksamheten med hjälp av egenkontroll som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna för godkännandet, om de uppgifter som skall lämnas i en ansökan om godkännande och om ansökningsförfarandet i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om veterinärverksamhet, foderfabrikat och idkande av verksamhet inom fodersektorn.

18 § (16.3.2001/228)

Registrering av verksamhetsidkare

En verksamhetsidkare skall ansöka om registrering hos tillsynsmyndigheten innan verksamheten inleds, om han har för avsikt att tillverka för utsläppande på marknaden, släppa ut på marknaden, använda för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden eller för eget bruk tillverka foderfabrikat som innehåller sådana fodertillsatser och av fodertillsatser framställda produkter om vilka bestäms genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Dessutom skall en verksamhetsidkare som på en gårdsbruksenhet där det hålls idisslare har för avsikt att använda fiskmjöl som sådant vid tillverkning av foder för eget bruk för andra djur än idisslare ansöka om registrering av denna verksamhet innan verksamheten inleds. (26.7.2002/636)

En förutsättning för registreringen är att de minimikrav beträffande lokaliteter och produktionsanordningar, personal, produktion, transport, upplagring och dokumentation som behövs för att förebygga hälso- eller miljörisker och garantera produktkvaliteten blir uppfyllda.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna för registrering, om de uppgifter som skall lämnas i en registreringsansökan och om ansökningsförfarandet i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om veterinärverksamhet, foderfabrikat och idkande av verksamhet inom fodersektorn.

19 §

Anmälningsskyldighet för uppfödare av animalieproduktionsdjur

Den som föder upp animalieproduktionsdjur och säljer eller annars till någon annan överlåter ett djur som har utfodrats med foderfabrikat som innehåller antibiotikatillsatser eller med foderläkemedel skall informera den som köper eller förmedlar djuret om sådan användning under den karenstid som hänför sig till preparatet. Den som förmedlar djur har samma skyldighet.

20 §

Märknings- och förpackningskrav

I varudeklarationen för foderfabrikat som tillverkas, släpps ut på marknaden eller importeras skall de uppgifter som vederbörande ministerium bestämmer skriftligen lämnas köparen, annan mottagare och användaren. Också andra uppgifter kan lämnas, i den mån de är objektiva, mätbara och kan motiveras och inte kan vilseleda konsumenten. Ministeriet bestämmer vilka andra uppgifter om foderfabrikaten som får lämnas köparen i varudeklarationen.

Ministeriet kan bestämma hurudana anteckningar det skall finnas i varudeklarationen för ett foderfabrikat, om foderfabrikatet innehåller, eller det finns grundad anledning att anta att det innehåller, genetiskt modifierade foderämnen.

Ministeriet kan vid behov utfärda närmare bestämmelser om grunderna för de uppgifter som skall lämnas, om de begrepp som skall användas då uppgifterna lämnas samt om andra uppgifter som skall lämnas vid utsläppande på marknaden.

Varudeklarationen skall tryckas eller fästas på förpackningen eller behållaren, eller, i de fall som ministeriet särskilt bestämmer, fogas till de handlingar som åtföljer fabrikatet. Ministeriet utfärdar närmare bestämmelser om hur märkningen skall göras.

Foderfabrikat som tillverkas, släpps ut på marknaden eller importeras skall uppfylla de förpackningskrav som ministeriet uppställer.

21 §

Vilseledande marknadsföring

Då foderfabrikat släpps ut på marknaden får till köparen inte lämnas vilseledande uppgifter om foderfabrikatets namn, tillverkningsätt, innehåll, ursprung, kvalitet, kvantitet, sammansättning, verkan eller produktionseffekt eller i fråga om andra omständigheter.

22 §

Skadeståndsskyldighet

Den som tillverkar eller förpackar foderfabrikat och den som har importerat ett foderfabrikat till Finland skall ersätta en skada som orsakas användaren på grund av att foderfabrikatet inte överensstämmer med de uppgifter som lämnats om den eller på grund av att den har något annat fel. Ersättningsskyldighet föreligger dock inte, om den av vilken ersättning krävs gör sannolikt att foderfabrikatet inte hade det fel som har orsakat skadan när han släppte ut varan på marknaden.

I fråga om det ansvar som någon annan som släpper ut ett foderfabrikat på marknaden har gäller bestämmelserna i köplagen (355/1987).

4 kap

Myndigheter

23 §

Allmän styrning och tillsyn

Den allmänna styrningen av verkställigheten av denna lag och av tillsynen över den ankommer på vederbörande ministerium enligt reglementet för statsrådet (1522/1995).

24 §

Tillsynsmyndighet

Kontrollcentralen för växtproduktion sköter verkställigheten av denna lag samt ser till att denna lag och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den iakttas. Vid sidan av kontrollcentralen för växtproduktion utövar tullverket tillsyn över importen. I tillsynen över foderläkemedel deltar dessutom länsstyrelserna.

25 § (30.7.2004/689)

Auktoriserade kontrollörer och provtagare

Vid tillsynen skall Kontrollcentralen för växtproduktion anlita kontrollörer och provtagare som den skriftligen har bemyndigat för uppgiften. De auktoriserade kontrollörerna och provtagarna handlar i sitt uppdrag under tjänsteansvar.

Om en auktoriserad kontrollör eller provtagare enligt förvaltningslagen (434/2003) är jävig att utföra sitt uppdrag, kan Kontrollcentralen för växtproduktion förordna någon annan att tillfälligt sköta hans eller hennes uppgifter. På en tillfälligt förordnad person tillämpas vad som bestäms om auktoriserade kontrollörer och provtagare.

En auktoriserad kontrollör eller provtagare skall vid kontrollen eller provtagningen fästa uppmärksamhet vid att verksamhetsidkaren skall kunna framföra sin egen synpunkt på sitt modersmål finska, svenska eller samiska. Om verksamhetsidkaren inte behärskar det språk som enligt språklagen (423/2003) skall användas, skall kontrollören eller provtagaren se till att kontrollen eller provtagningen sker så att nödvändig tolkning och översättning ordnas enligt 26 § i förvaltningslagen.

5 kap

Tillsyn

26 §

Allmänna principer för organisering av tillsynen

Foderfabrikaten skall kontrolleras objektivt och regelbundet och i synnerhet vid misstankar om att ett fabrikat strider mot bestämmelserna. Kontrollåtgärderna skall vara ändamålsenliga och på ett lämpligt sätt omfatta alla stadier av tillverkningen, utsläppandet på marknaden, användningen och hanteringen av foderfabrikat. Vederbörande ministerium utfärdar närmare bestämmelser om organiseringen av tillsynen.

Tillverkningen övervakas genom stickprovskontroller i produktionslokalerna och tillverkarens lager och genom att prov tas av produkter som tillverkas samt genom att resultaten av tillverkarens egenkontroll granskas.

27 § (16.3.2001/228)

Rätt att utföra kontroller och få information

Tillsynsmyndigheterna samt auktoriserade kontrollörer och provtagare har för tillsynen rätt att vidta i denna lag nämnda åtgärder, få tillträde till platser där foderfabrikat och handlingar som gäller dem hanteras, används eller förvaras, kontrollera transportmedel, verksamhetsidkarens bokföring och register som avses i 15 §, samt avgiftsfritt ta nödvändiga prov av foderfabrikat. På hemfridsskyddade områden får kontroller utföras eller prov tas endast om det finns grundad anledning att misstänka att någon har gjort sig skyldig till straffbart förfarande enligt 41 § 1 mom. 1–4 eller 7 punkten i denna lag.

I Europeiska gemenskapens bestämmelser avsedda kontrollörer som utses av kommissionen samt experter som kommissionen utser från Europeiska unionens medlemsstater har rätt att i samarbete med tillsynsmyndigheten delta i kontroller enligt 1 mom.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om provtagning, om undersökning av prov och om kontroll- och tillsynsförfarandet i övrigt.

Tillsynsmyndigheterna samt auktoriserade kontrollörer och provtagare har rätt att av verksamhetsidkaren få de uppgifter och handlingar som behövs för kontroll och tillsyn enligt denna lag.

28 §

Tillsynsregister

Tillsynsmyndigheten skall föra ett riksomfattande register och publicera en förteckning över anmälningsskyldiga verksamhetsidkare som avses i 14 § 1 mom., sådana mottagare av överlåtelse som avses i 14 § 4 mom., godkända verksamhetsidkare som avses i 17 § samt registrerade verksamhetsidkare som avses i 18 §.

På inhämtande och registrering av personuppgifter i register enligt 1 mom. och på användning och utlämnande av uppgifter som införts i registren tillämpas lagstiftningen om skydd för personuppgifter.

Vederbörande ministerium utfärdar närmare bestämmelser om hur registren skall föras och publiceras.

29 §

Tillsynsplan

Tillsynsmyndigheten skall uppgöra en årlig plan för organiseringen av tillsynen. Vederbörande ministerium utfärdar närmare bestämmelser om tillsynsplanen.

30 §

Tillsynen över foderfabrikat som släppts ut på marknaden och foderfabrikat från Europeiska unionen

Tillsynen över foderfabrikat som har släppts ut på marknaden utövas genom kontroller som berör handel, upplagring, överlåtelse och användning.

Foderfabrikat som införts till Finland från Europeiska unionens övriga medlemsstater kan kontrolleras under transporten eller på varans bestämmelseort.

Vederbörande ministerium kan bestämma att mottagaren av foderfabrikat enligt 2 mom. på förhand skall anmäla ankommande partier foderfabrikat till tillsynsmyndigheten i enlighet med de anvisningar denna meddelar.

Ministeriet utfärdar närmare bestämmelser om sådana i någon annan av Europeiska unionens medlemsstater tillverkade foderläkemedel som får släppas ut på marknaden i Finland.

På utsläppande av animaliska foderfabrikat på marknaden och import av dem från andra medlemsstater i Europeiska unionen tillämpas dessutom vad som bestäms i lagen om djursjukdomar (55/1980) eller föreskrivs med stöd av den. (16.3.2001/228)

31 §

Import- och exportövervakning

Vederbörande ministerium kan besluta att importören på förhand till tillsynsmyndigheten skall anmäla de partier foderfabrikat som han ämnar importera, i enlighet med de anvisningar tillsynsmyndigheten meddelar. Ministeriet kan bestämma införselorterna för foderfabrikat.

På de partier foderfabrikat som införs i landet tillämpas stickprovskontroller. En kontroll skall alltid göras, om det finns grundad anledning att misstänka att fabrikatet medför fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön. För kontrollen kan av de foderfabrikat som importeras tas prov på införselorten vid gränsen eller, på villkor som avtalas särskilt med tillsynsmyndigheten, också i ursprungslandet.

Ett fabrikat som skall genomgå kontroll kan, om tillsynsmyndigheten så bestämmer, förvaras under tullens uppsyn på ett ställe som godkänts av vederbörande myndigheter, tills tillsynsmyndigheten har godkänt importen av fabrikatet.

Foderfabrikat som förs ut ur landet skall övervakas genom kontroller och genom att tillverkarens kvalitetskontroll övervakas.

Foderläkemedel som förs in i eller ut ur landet skall uppfylla minst samma krav som de foderläkemedel som släpps ut på marknaden i handeln mellan Europeiska unionens medlemsstater. Ministeriet utfärdar vid behov närmare bestämmelser om import och export av foderläkemedel.

På import och export av animaliska foderfabrikat tillämpas dessutom vad som bestäms i lagen om djursjukdomar och i lagen om veterinär gränskontroll (1192/1996) eller med stöd av den. (16.3.2001/228)

32 §

Offentliggörande av kontrollresultat

Tillsynsmyndigheten offentliggör resultaten av tillsynskontrollerna. Vederbörande ministerium utfärdar närmare bestämmelser om hur resultaten skall offentliggöras.

33 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Den som vid utförandet av uppgifter enligt denna lag har tagit del av uppgifter om en enskild persons eller en sammanslutnings affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska ställning får utan hinder av bestämmelserna om sekretess i lagstiftningen om offentlighet i myndigheternas verksamhet lämna ut uppgifterna till åklagar- och polismyndigheterna för utredning av brott samt till myndigheter som avses i 24 § för utförande av uppgifter som avses i denna lag.

Oberoende av bestämmelser om affärseller yrkeshemligheter i lagstiftningen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är följande uppgifter som lämnats eller tagits fram för behandlingen av en ansökan om godkännande av ett foderfabrikat inte sekretessbelagda:

- 1) foderfabrikatets benämning och sammansättning,
- 2) foderfabrikatets fysiskalkemiska och biologiska egenskaper,
- 3) tolkningen av uppgifter om foderfabrikatets farmakologiska, toxikologiska och ekotoxikologiska egenskaper,
- 4) analysmetoderna för kontroll av foderfabrikatet, och
- 5) metoderna för kontroll av rester från tillsatsen eller dess metaboliter i animalieprodukter.

Uppgifter som skall betraktas som affärseller yrkeshemlighet får användas till förmån för en annan sökande bara om den första sökanden har gett sitt samtycke därtill eller om den tid som bestämts genom beslut av vederbörande ministerium förflutit från godkännandet av foderfabrikatet, i enlighet med vad Europeiska gemenskapens bestämmelser kräver.

34 §

Uppbörd av tillsynskostnader

För myndighetsprestationer enligt denna lag, med undantag för den tillsyn över foderläkemedel som utövas av länsstyrelsen, uppbärs avgifter till staten enligt de grunder som nämns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett internationellt avtal som binder Finland.

Vederbörande ministerium utfärdar vid behov sådana bestämmelser om avgifterna enligt 1 mom. som Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett internationellt avtal som binder Finland förutsätter.

35 §

Kontrollarvoden och kostnads- ersättningar

Till de kontrollörer och provtagare som har auktoriserats av kontrollcentralen för växtproduktion kan betalas arvoden och kostnadsersättningar för kontroller och provtagning inom ramen för statsbudgeten. Vederbörande ministerium beslutar om betalningen av arvoden och ersättningar samt om grunderna för dem.

6 kap

Tvångsmedel

36 §

Förbud

När det gäller foderfabrikat kan tillsynsmyndigheten förbjuda

- 1) tillverkning, om den vid tillsynskontrollen konstaterar att de produktions- och förvaringslokaler, tillverkningsmetoder eller anordningar som används vid tillverkningen eller tillverkarens kvalitetskontrollmetoder eller produkterna inte uppfyller kraven i denna lag eller de krav som fastställts med stöd av den,
- 2) import eller export, om den vid tillsynskontrollen konstaterar att foderfabrikatet inte uppfyller fastställda kvalitetskrav, och
- 3) utsläppande på marknaden eller användning, om foderfabrikatet, förpackningen eller den information som ges om fabrikatet inte uppfyller kraven i denna lag eller de krav som föreskrivs med stöd av den, (26.7.2002/636)
- 4) transport eller lagring, om transportutrustningen eller lagerlokaliteterna inte uppfyller kraven i denna lag eller de krav som föreskrivs med stöd av den. (26.7.2002/636)

Förbudet skall utfärdas för viss tid, om den brist som ligger till grund för förbudet kan avhjälpas. Förbudet skall återkallas utan dröjsmål, om den brist på vilket förbudet grundar sig har avhjälpats eller om den inte längre är av betydelse med tanke på förbudet. Förbudet skall iakttas även om ändring söks, om inte besvärinstansen förbjuder verkställighet av beslutet eller bestämmer att verkställigheten skall avbrytas.

Om utsläppandet på marknaden eller importen av ett foderfabrikat förbjuds, kan tillsynsmyndigheten bestämma att foderfabrikatet skall dekontamineras eller annars behandlas på lämpligt sätt eller användas för andra ändamål. Verksamhetsidkaren svarar för kostnaderna för åtgärderna.

Om utsläppandet på marknaden eller importen av ett foderfabrikat förbjuds och den brist som det är behäftat med inte kan avhjälpas, skall foderfabrikatet på verksamhetsidkarens bekostnad återsändas eller förstöras på ett sätt som tillsynsmyndigheten godkänner.

36 a § (16.3.2001/228)

Återkallande eller ändring av godkänd egenkontroll

Tillsynsmyndigheten skall återkalla ett godkännande av egenkontroll enligt 16 § 3 mom., om verksamheten uppvisar sådana med tanke på godkännandet allvarliga brister eller avvikelser som inte kan avhjälpas inom rimlig tid.

37 §

Återkallelse eller ändring av godkännande

Tillsynsmyndigheten skall återkalla ett godkännande enligt 17 §, om verksamhetsidkaren upphör med den verksamhet som godkännandet gäller eller om verksamheten uppvisar sådana med tanke på godkännandet allvarliga brister eller avvikelser som inte kan avhjälpas inom rimlig tid.

Tillsynsmyndigheten skall ändra godkännandet, om verksamhetsidkaren utöver den verksamhet som redan har godkänts ämnar bedriva någon annan verksamhet enligt 17 § eller om den nya verksamheten skall ersätta den tidigare godkända verksamheten eller en del av den.

38 §

Återkallelse eller ändring av registrering

Tillsynsmyndigheten skall återkalla en registrering enligt 18 §, om verksamhetsidkaren upphör med den verksamhet som registreringen gäller eller om verksamheten uppvisar sådana med tanke på registreringen allvarliga brister eller avvikelser som inte kan avhjälpas inom rimlig tid.

Tillsynsmyndigheten skall ändra registreringen, om verksamhetsidkaren utöver den verksamhet som redan har registrerats ämnar bedriva någon annan verksamhet enligt 18 § eller om den nya verksamheten skall ersätta den tidigare registrerade verksamheten eller en del av den.

39 §

Vite

Tillsynsmyndigheten kan förena ett förbud enligt 36 § med vite.

På vite tillämpas i övrigt bestämmelserna i viteslagen (1113/1990).

7 kap

Särskilda bestämmelser

40 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som avses i denna lag får sökas så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

41 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) för utsläppande på marknaden tillverkar, släpper ut på marknaden, använder, importerar eller exporterar foderfabrikat i strid med 4–12 § eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa eller i strid med den begränsning som avses i 13 §,

2) för utsläppande på marknaden tillverkar, släpper ut på marknaden, använder eller importerar foderfabrikat som inte uppfyller kraven för foderfabrikat i 20 § eller i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

3) bedriver sådan vilseledande marknadsföring som avses i 21 §,

4) försummar att iaktta de bestämmelser om tillverkning, transport, upplagring eller egenkontroll av foderfabrikat som anges i 16 § eller med stöd av den,

5) försummar den anmälningsskyldighet som nämns i 14 eller 19 § eller som har fastställts med stöd av 30 § 3 mom. eller 31 § 1 mom.,

6) försummar att föra register eller sin upplysningsplikt enligt 15 §, eller

7) försummar att ansöka om godkännande enligt 17 § eller registrering enligt 18 §,

skall för *förseelse mot foderlagen* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag.

(26.10.2001/889)

Den som bryter mot förbud som har meddelats med stöd av denna lag och som har förenats med vite, behöver inte dömas till straff för samma gärning.

Kontrollcentralen för växtproduktion anmäler i stället för de myndigheter som nämns i 4 kap. en förseelse enligt 1 mom. till åtalsprövning. Anmälan behöver inte göras, om förseelsen som helhet betraktad skall anses som uppenbart ringa.

Angående straff för brott mot tjänstemans och offentligt anställda arbetstagares tystnadsplikt bestäms i 40 kap. 5 § strafflagen (39/1889).

42 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom beslut av vederbörande ministerium.

43 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 15 juni 1998.

Genom denna lag upphävs fodermedelslagen av den 26 februari 1993 (234/1993) jämte ändringar. De beslut som jord- och skogsbruksministeriet har utfärdat med stöd av den upphävda lagen förblir dock fortfarande i kraft, om de inte strider mot denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

RP 5/1998, JsUB 4/1998, RSv 31/1998, Rådets direktiv 70/524/EEG; EGT nr L 270, 14.12.1970, s. 1, 73/103/EEG; EGT nr L 124, 10.5.1973, s. 17, 75/296/EEG; EGT nr L 124, 15.5.1975, s. 29, 84/587/EEG; EGT nr L 319, 8.12.1984, s. 13, 96/51/EG; EGT nr L 235, 17.9.1996, s. 39, 87/153/EEG; EGT nr L 64, 7.3.1987, s. 19, 93/113/EG; EGT nr L 334, 31.12.1993, s. 17, 97/40/EG; EGT nr L 180, 9.7.1997, s. 21, 70/373/EEG; EGT nr L 170, 3.8.1970, s. 2, 72/275/EEG; EGT nr L 171, 29.7.1972, s. 39, 74/63/EEG; EGT nr L 38, 11.2.1974, s. 31, 80/502/EEG; EGT nr L 124, 20.5.1980, s.17, 86/354/EEG, EGT nr L 212, 2.8.1986, s. 27, 87/519/EEG; EGT nr L 304, 27.10.1987, s. 38, 91/132/EEG; EGT nr L 66, 13.3.1991, s. 16, 92/88/EEG; EGT nr L 321, 6.11.1992, s. 24, 96/25/EG; EGT nr L 125, 23.5.1996, s. 35, 79/373/EEG; EGT nr L 86, 6.4.1979, s. 30, 90/44/EEG; EGT nr L 27, 31.1.1990, s. 35, 91/681/EEG; EGT nr L 376, 31.12.1991, s. 20, 95/69/EG; EGT nr L 332, 30.12.1995, s. 15, 96/24/EG; EGT nr L 125, 23.5.1996, s. 33, 82/471/EEG; EGT nr L 213, 21.7.1982, s. 8, 83/228/EEG; EGT nr L 126, 13.5.1983, s. 23, 93/74/EEG; EGT nr L 237, 22.9.1993, s. 23, 95/53/EG; EGT nr L 265, 8.11.1995, s. 17, 95/69/EG; EGT nr L 332, 30.12.1995, s. 15, 90/167/EEG; EGT nr L 92, 7.4.1990, s. 42, 90/425/EEG; EGT nr L 224, 18.8.1990, s. 29, 90/667/EEG; EGT nr L 363, 27.12.1990, s. 51, 92/118/EEG; EGT nr L 62, 15.3.1993, s.49.

Ikraftträdelsestadganden:

16.3.2001/228:

Denna lag träder i kraft den 21 mars 2001.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 4/2001, JsUB 2/2001, RSv 10/2001

26.10.2001/889:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

RP 80/2000, LaUB 14/2001, RSv 94/2001

26.7.2002/636:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2002.

En verksamhetsidkare, som på en gårdsbruksenhet där det hålls idisslare använder fiskmjöl som sådant vid tillverkning av foder för eget bruk för andra djur än idisslare, får fortsätta sin verksamhet till dess beslut i fråga om ansökan om registrering av verksamhetsidkaren har fattats, under förutsättning att verksamhetsidkaren tillställer tillsynsmyndigheten sin ansökan om registrering senast två månader efter denna lags ikraftträdande.

RP 61/2002, JsUB 7/2002, RSv 90/2002, Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/46/EG (32001L0046); EGT nr L 234, 1.9.2001, s. 55

30.7.2004/689:

Denna lag träder i kraft den 4 augusti 2004.

RP 70/2004, JsUB 6/2004, RSv 70/2004